

Magyarországi Ifjúsági Dohányzás Felmérés 2020

Magyarország (7. 8. és 9. osztályosok)

Tények/adatok

A felmérést a WHO és az amerikai CDC 1998-ban indította útjára. Az adatfelvételt rendszeres időközönként valósítják meg a projektben résztvevő országok. Magyarország 2003-ban csatlakozott a kutatási projekthez, az adatfelvétel 2019-2020 fordulóján, 6. alkalommal került végrehajtásra hazánkban (korábbi adatfelvételek: 2003, 2008, 2012, 2013, 2016). A magyarországi GYTS a cigaretta és más dohánytermékek fogyasztásának, valamint az e-cigaretta használatának gyakoriságáról, illetve a dohányfogyasztás öt meghatározó tényezőjéről szolgáltat adatokat: hozzáférés/elérhetőség, passzív dohányzás, leszokás, média és reklám, valamint iskolai tananyag. A 2019-2020. évi GYTS hatodik magyarországi fordulója is egy iskolai-alapú felmérés volt, amelyben 7-9. évfolyamba járó tanulók vettek részt.

Két lépcsős rétegzett csoportos mintavételi eljárást alkalmaztunk a 13-15 éves korosztályt illetően a 7., 8., vagy 9. évfolyamokra vonatkozóan. A mintavételi keret magában foglalta az összes magyar iskolát minden azonosított évfolyammal, évfolyamok illetve települési kategóriák szerint rétegezve, reprezentálva a különböző városi és vidéki területeket Magyarországon. Az első lépcsőben az iskolák beválasztásának valószínűsége arányos volt a különböző évfolyamokra beiratkozott diákok számával és a település kategóriával. A második mintavételi lépcsőben a kiválasztott iskolából egy osztály véletlenszerű kiválasztása történt. A kiválasztott 267 osztályból összesen 3.766 tanuló vett részt a 2019-2020. évi magyarországi GYTS felmérésben.

Dohányzási gyakoriságok

85%-uk nem dohányzó (fiúk =85%, lányok =85%)

32,5%-a kipróbálta már valaha a dohányzást (fiúk =33%, lányok =31%)

3%-uk naponta dohányzik (fiúk =3%, lányok =3%)

12%-uk alkalmi dohányzó (fiúk =12%, lányok =12%)

16%-uk az elmúlt 30 napban is fogyasztott valamilyen dohányterméket (jelenleg dohányzó) (fiúk =16%, lányok =15%)

3%-a jelenleg naponta cigarettázik (fiúk =3,3%, lányok =2,5%)

12%-uk az elmúlt 30 napban cigarettázott (jelenleg cigarettázó) (fiúk =12%, lányok=11%)

1% szívott szivart az elmúlt 30 napban (fiúk =1%, lányok =1%)

5% szívott kézzel sodort cigarettát az elmúlt 30 napban (fiúk =5%, lányok = 5%)

1%-uk szívott pipát az elmúlt 30 napban (fiúk =1%, lányok =1 %)

4% használt vízipipát az elmúlt 30 napban (fiúk = 4%, lányok =4%)

9%-a azoknak, akik már kipróbálták a dohányzást, 10 éves kora alatt próbálta először (fiúk =12% , lányok =6%)

11%-uk valószínűnek tartja, hogy a következő 12 hónapban dohányozni fog (fiúk =10%, lányok =12,5%)

Hozzáférés és elérhetőség – Jelenleg dohányzók („az elmúlt 30 napban dohányoztak”)

36%-uk otthon szokott dohányozni

17%-uk a Nemzeti Dohányboltban veszi a cigarettát

25%-át azoknak, akik Nemzeti Dohányboltban próbáltak vásárolni, a koruk miatt nem szolgálták ki.

Passzív dohányzás

17%-uk otthonában zárt helyen az ő jelenlétükben dohányoznak

34%-uk otthonán kívüli zárt helyeken dohányfüstnek van kitéve

95% említ legalább egy olyan, az otthonán kívül eső helyet, ahol a dohányzást tiltani kéne

60%-uk úgy gondolja, hogy mások dohányzása káros az ő számára

40%-uknak legalább egyik szülője dohányzik

10%-uknak dohányzik az édesanyja.

14%-uknak dohányzik az édesapja.

11%-nak a legtöbb vagy minden barátja dohányzik

Leszokás – Jelenleg dohányzók

41% megpróbált legalább egyszer leszokni az elmúlt évben a dohányzásról

11%-uk mindig úgy érzi, hogy reggel rögtön rá kell gyújtania

Média és reklám

37% látott dohányzásellenes média üzeneteket TV-ben

22% látott dohányzásellenes üzenetet hirdetőtáblán

16% látott dohányzásellenes hirdetést újságban vagy magazinban

5%-nak van valamilyen reklámtárgya valamely cigaretta márka logójával

47% látott dohányzásellenes média-üzenetet az interneten az elmúlt 30 napban.

86% látott dohányzó színészeket TV-ben, videón, DVD-n vagy moziban.

Iskola

26% az iskola területén naponta látja a tanárait iskolaidőben dohányozni

25%-uk az iskola területén naponta látja a diáktársait iskolaidőben dohányozni

Megelőzés

54% részt vett az osztályban olyan egészségfejlesztési programon, amely a dohányzás ártalmairól is szólt

42%-uk részt vett oktatáson ebben a tanévben a dohányzás hatásairól

7%-uk emlékei szerint az óvodában beszéltek neki a dohányzásról

Elektronikus cigaretta használata

88%-uk nem használ elektronikus cigarettát (fiúk =**87%**, lányok =**90%**)

32%-a kipróbálta már valaha az elektronikus cigarettát (fiúk =**34%**, lányok =**28%**)

12%-uk az elmúlt 30 napban használt elektronikus cigarettát (fiúk =**13%**, lányok =**10%**)

11%-uk alkalmi elektronikus cigaretta használó (fiúk =**12,5%**, lányok =**9%**)

6%-uk dohánytermékeket is és elektronikus cigarettát is használ egyszerre (fiúk =**6%**, lányok=**6%**)

6%-uk csak elektronikus cigarettát használ és dohánytermékeket nem (fiúk =**7,5%**, lányok=**4%**)